

PASAKA NEPASAKA

Norėčiau Tau pasekti pasaką nepasaką ir paaiškinti įvykius taip, kad manimi patikėtum ir neliktų nieko nesuprasta ar išgalvota. Pasakos įvykiai tikri, tačiau įspėjantys ir pamokantys visus. Tu tikriausiai dar tokios pasakos nepasakos negirdėjai. Na, tai klausyk.

Tai įvyko visai neseniai. Gyveno sesutė Guoda ir broliukas Lukas. Jie turėjo šunelį Amsių. Guoda buvo šiek tiek vyresnė už broliuką ir ruošėsi eiti į mokyklą, o broliukui Lukui sukako penkeri ir jis lankė darželį. Lukas labai mėgo žaisti smėlio dėžėje: statė smėlio pilis, tiesė kelius ir kelelius, rausė ilgus tunelius, kasė griovius. Guoda labai mylėjo savo broliuką, jam padėdavo atlikti visus jo darbus. O šunelis visada sukiodavosi šalia. Vieną sykį žaidė jie drauge, tačiau Guodai greitai atsibodo žaisti smėlio dėžėje ir ji pamatė netoli smėlio dėžės sode nukritusių obuolių.

– O, kaip gerai, jau prinoko obuoliai! – sušuko ji.

Lukas, išgirdęs džiaugsmingą sesės balsą, paliko nebaigtą statyti pilį, prišokęs nešvariomis rankomis pakėlė nuo žemės neplautą obuolį ir suvalgė jį. Obuolį laižė ir šunelis Amsius.

*Čia jau ir prasideda tikrieji įvykiai. Tai – ne pasaka. Dažniausiai šitaip atsitinka, kai nešvariomis rankomis kartu su neplautais vaisiais arba uogomis suvalgai kirminų kiaušinėlių, iš kurių vėliau žarnyne išsivysto **askaridės** – tai kirminai, kurie šiek tiek panašūs į sliokus, bet jie labai pavojingi ir šlykštūs. Jie apsigyvena pilvelyje kaip savo namuose, naudoja maistą be Tavo sutikimo. O kai trūksta maisto, vaikutis pasidaro išblyškęs ir silpnas. Jei askaridžių prisiveisia daug, jos taip nemaloniai dirgina, kad ima skaudėti visą žarnyną.*

Taip ir įvyko: po kurio laiko Lukui pradėjo raižyti pilvą, pykinti, pakilo temperatūra. Geriausia būtų Lukui, jei tų kirminų kiaušinėlių nebūtų patekę į jo žarnyną, bet atsitiko taip, kad jų pateko, nors sesutė Guoda visai prašė Luko, kad nešvariomis rankomis neplautų obuolių nevalgytų.

Lukui kasdien darėsi vis blogiau ir blogiau: skaudėjo galvą, pykino, jis prarado apetitą. Pakviestas gydytojas apžiūrėjo Luką ir

paskyrė vaistų. Lukas vykdė visus gydytojo nurodymus, griežtai laikėsi tvarkos, švaros ir vaistais išvarė kirminus.

*Tada gydytojas pamokė, jog drąsiai galima tvirtinti, kad kirminų jau nebeturi, tik tada, kai pakartotinai ištiriama laboratorijoje ir kirminų kiaušinėlių neberandama. Dar priminė, jog būtina šunelį Amsių nuvesti pas gyvūnų gydytoją – veterinarą, nes šunys taip pat gali turėti kirminų. Gydytojas paaiškino Guodai ir Lukui, kad žarnyne gali apsigyventi ne tik dideli kirminai, bet ir mažesni, kaip antai **spalinės**. Spalinės – tai kirminai, kurie kartais sukelia labai stiprų, tiesiog nepakenčiamą niežulį aplink išeinamąją angą. Spalinių patelės naktį išlenda kiaušinėlių dėti, ir vaikas, miegodamas pasikasęs tą vietą ir pridėjęs pirštus prie burnos, tuos kiaušinėlius suvalgo. Taip spalinės ilgai išlieka žarnyne.*

– Geriausia, kai vaikų kelnaitės aptemptos, dažnai skalbiamos ir karštu lygintuvu lyginamos, – sako gydytojas.

– O dabar pažiūrėkime į savo rankas: rankos visuomet turi būti švarios, plaunamos dažnai ir visuomet su muilu, ypač turi būti švarios panagės, nagai trumpai nukirpti, – mokė vaikus gydytojas.

*Čia pasaka nepasaka ir baigiasi, tačiau ji visus moko, kad:
švara – tai mūsų pačių sveikata.*